INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: PriF.KRGRR/N-mZRG-093/22	**Názov predmetu:** Globálne problémy sveta
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** prednáška / seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26 **Metóda štúdia:** prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Forma výučby: prezenčné štúdium (kombinovaná forma), prednášky, semináre Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 4 (P2/S2) Za obdobie štúdia: 52 Metóda štúdia: denná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie. Každú z oboch častí hodnotenia musí študent splniť minimálne na 50 % Priebežné hodnotenie sa skladá z hodnotenia aktívnej účasti na seminároch a hodnotenia seminárnej práce: Za seminár môže študent získať maximálne 20 b celkového hodnotenia, minimálne musí získať 10 b celkového hodnotenia – podmienkou úspešného hodnotenia je aktívna účasť na seminároch s vhodnou domácou prípravou najmä formou vedenia odbornej diskusie na vybranú globálnu tému, kladenie otázok a hľadanie odpovedí v komplexnom vnímaní sveta a jeho problémov v kolektíve študentov na seminári. Seminárna práca na vybraný globálny problém Kritériá hodnotenia sú nasledovné: (40 – 36 b) - výborne (vynikajúce výsledky) Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory. (32 – 35 b) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky) Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje	

vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
(28 – 31 b) - dobre (priemerné výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. (24 – 27 b) - uspokojivo (prijateľné výsledky) Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje podpriemerne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. (20 – 23 b) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá) Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. (0 – 19 b) - nedostatočne (výsledky nespĺňajú minimálne kritériá) Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky veľmi podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne nedostatočne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum alebo absentujú. Použitá literatúra je nevhodná, nedostatočne alebo nesprávne. Požadovaný rozsah seminárnej práce je nedostatočný. Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré však nie sú splnené alebo nemá vôbec uvádzané ciele. Štruktúra práce má zásadné nedostatky. V práci chýbajú teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len torzovité závery alebo nie sú uvádzané vôbec. Záverečné hodnotenie: Pozostáva zo záverečnej skúšky (v ústnej forme): (40 – 36 b) - výborne (vynikajúce výsledky) Ústna odpoveď je jasná, zrozumiteľná, so správnou a správne použitou terminológiou. Študent originálne zodpovedá na predložené otázky. V odpovedi sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. (32 – 35 b) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky) V odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Študent vhodne zodpovedá na predložené otázky. Ústny prejav je plynulý so správnou a primeranou štylistikou, študent sa vyjadruje spisovne a okamžite správne reaguje na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. (28 – 31 b) - dobre (priemerné výsledky) V ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Pri ústnej odpovedi je požadovaný plynulý verbálny spisovný prejav so správnou a primeranou štylistikou. (24 – 27 b) - uspokojivo (prijateľné výsledky) Odpoveď v zásade odpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú v odpovediach niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Verbálny

prejav s primeranou štylistikou, študent dokáže reagovať na doplňujúce otázky. (20 – 23 b) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá) V ústnej odpovedi sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede majú viaceré nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery, nepresné termíny, nevhodná štylistika, sú potrebné doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. Študent však porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov. (0 – 19 b) - nedostatočne (výsledky nespĺňajú minimálne kritériá) V ústnej odpovedi nie sú splnené požadované ciele. Odpovede majú zásadné nedostatky. V odpovediach chýbajú teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, alebo chýbajú a obsahujú zásadné nepresnosti a chybné závery. Študent nedokáže reagovať ani na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je nedostatočný.
Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečnú skúšku a priebežné hodnotenie, pričom ani jedna časť nesmie byť hodnotená nedostatočne.
Na udelenie hodnotenia je potrebné získať:
na A: <92 – 100) %
na B: <84 – 92) %
na C: <76 – 84) %
na D: <68 – 76) %
na E: <60 – 68) %
Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % hodnotenia (60 bodov) za predmet, alebo získa nedostatočné priebežné, či záverečné zhodnotenie.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent je schopný aplikovať koncepty a idey ako aj názory o meniacom sa svete, presunoch ekonomických a politických ťažísk na konkrétne príklady diania v súčasnom svete. Vie identifikovať prvky globálnych vývojových trendov v konkrétnych dejoch a udalostiach súčasného diania vo svete, ako aj postihnúť nadregionálne väzby, perspektívy a problémy v medzinárodných vzťahoch tak v rovine politickej, ako aj ekonomickej.
Absolvent predmetu je schopný:
- definovať a identifikovať globálne problémy sveta
- analyzovať príčiny a dôsledky globálnych problémov sveta
- chápať súvislosti, ktoré spájajú a ovplyvňujú svet
- myslieť v globálnom kontexte
Absolvent predmetu získa:
- schopnosť reflektovať zložitosť vzťahov prepojenosti krajín, kultúr, histórie, ekonomiky a životného prostredia globalizovaného sveta na individuálnej úrovni
- praktické vedomosti a zručnosti pre riešenie globálnych problémov v praxi
- poznatky o metódach globálneho vzdelávania
- rétorické zručnosti v prezentovaní poznatkov a argumentácii s uplatnením kritického myslenia pri analýze informácii o globálnych problémoch, výzvach a zmenách

Stručná osnova predmetu:
Predmet je zameraný na oboznámenie sa s aktuálnymi trendami vývoja svetového politického a ekonomického systému a jeho priemetu do aktuálnych medzinárodných vzťahov. Predmet oboznamuje s rôznymi koncepciami usporiadania globálneho systému, ktoré formujú názory a vnímanie dynamických premien svetového systému. Zároveň tieto poznatky prepája s analýzou vybraných globálnych problémov, pretože vysvetľuje ich príčiny, aktuálny stav a vývoj. Zaoberá sa tiež priestorovými aspektami vybraných problémov a ich dopadmi na krajiny a spoločnosť.

§ Politické teórie systémy a ideológie – základný prehľad, prístupy k štúdiu politiky, základy politológie, vývoj a priestorová distribúcia politických systémov a ideológií, demokracia ako politický systém – problémy jej existencie v súčasnom svete § Základy teórie medzinárodných vzťahov - Vestfálsky systém a súčasnosť, multipolárny versus unipolárny charakter medzinárodných vzťahov, teoretické prístupy v medzinárodných vzťahoch (realizmus, idealizmus, konštruktivizmus, neorealizmus, neoliberalizmus, pluralizmus, teória svetových systémov) a súčasné trendy medzinárodných vzťahov: integrácia, izolacionizmus, demokracia, autoritárske režimy, bezpečnostné otázky, zbrojenie a odzbrojenie, problematika jadrových zbraní) - aplikácia trendov medzinárodných vzťahov na konkrétne príklady bipolárnych vzťahov – analýza vzájomných vzťahov vybraných štátov od konca studenej vojny: USA – Rusko, USA – Čína, Európska únia – USA, Európska únia – Rusko, Európska únia – Čína); medzinárodné organizácie a ich úloha v medzinárodných vzťahoch a ekonomike § Vývoj ekonomického systému sveta – Brettonwoodsky systém problémy jeho udržateľnosti, kríza 2008), dlhé vlny svetovej ekonomiky, teória produkčných a profit cyklov a ďalšie teoretické koncepcie, charakteristické črty súčasnej svetovej ekonomiky, nové lokalizačné podmienky, globalizácia svetovej ekonomiky; priestorové zmeny vo svetovej ekonomike, nástup nových tranzitívnych ekonomík, staré a nové ekonomické priestory, zmeny v štruktúre svetovej ekonomiky: vysoko-, stredne-, a nízkotechnologické odvetvia, ekonomické diplomacia a úloha ekonomiky v medzinárodných vzťahoch § Globálne problémy a výzvy – ako ich definovať a čo si pod nimi predstaviť, vplyv globalizácie na jednotlivca a spoločnosť – história a súčasnosť § Najvýznamnejšie globálne problémy, ktoré ovplyvňujú svet – ich určenie a analýza: o Globálne problémy chudoby a výživy obyvateľstva: Chudoba – definovanie chudoby, početnosť a priestorové rozšírenie, príčiny chudoby a jej dôsledky na rôzne aspekty života obyvateľov a spoločnosti; Hlad, potraviny a ich produkcia – poľnohospodárstvo a priemyselná výroba potravín, globálny obchod s potravinami, potravinová bezpečnosť a sociálnopolitická stabilita, početnosť a priestorové rozdelenie hladujúcich a ľudí žijúcich v potravinovej neistote o Globálne problémy sociálneho rozvoja: Kvalita zdravia – rozšírenie vybraných chorôb, vplyv stupňa ekonomického rozvoja krajiny na zdravie obyvateľov, dostupnosť zdravotnej starostlivosti, prístup k pitnej vode a sanite; kvalita vzdelávania – dostupnosť vzdelávania, rovnosť v prístupe k vzdelaniu; migrácia – príčiny vzniku (ekonomické, ekologické, bezpečnostné), hlavné migračné toky, krajiny imigrácie a emigrácie, migračné krízy o Globálne problémy ekonomického rozvoja: Globálna ekonomika - ekonomický rast, medzinárodný obchod, priemysel, inovácie a infraštruktúra, vplyv korupcie na krajinu, protekcionizmus vo vzťahu ku globálnym problémom, konflikty o zdroje a dopravné koridory; zodpovedná výroba a spotreba – produkcia tovarov a služieb, nadmerná spotreba tovarov a služieb, krajiny spotreby vs. krajiny produkcie o Globálne problémy ochrany životného prostredia: Ochrana klímy a životného prostredia – príčiny vzniku klimatických zmien, základné princípy ochrany životného prostredia, iniciatívy na ochranu životného prostredia; odpady – zdroje odpadu, nakladanie s odpadom, štatistiky o množstve odpadu; udržateľný rozvoj – udržateľnosť výroby a spotreby s ohľadom na prírodné zdroje, udržateľnosť mestských a rurálnych komunít § Globálne riešenia problémov – globálne rozvojové ciele, medzinárodná kooperácia,
vládne a neziskové organizácie, partnerstvá, národné stratégie, koherencia politík

Odporúčaná literatúra:

Anděl, J., Bičík, I., Bláha, J. D. (2019). Makroregiony světa - nová regionální geografie. Praha (Karolinum).
Bordo, M. D. (2008). An Historical Perspective on the Crisis of 2007 – 2008. Cambridge (National Bureau of Economic Research).
Dicken, P. (2003). Global shift. London (SAGE).
Gills, B. K., Thompson, W. (2006). Globalization and Global History. London (Routledge).
Harle, V., Aalto, P. (2016). Global and Regional Problems. Towards an Interdisciplinary

Study. London (Routledge).
Heczko, S. (2005). Světová ekonomika a globální problémy lidstva. Dostupné na: https://legacy.blisty.cz/art/26306.html
Heywood, A. (2004). Politologie. Praha (Eurolex Bohemia).
Huntington, S. (2001). Střet civilizací. Praha (Rybka Publishers).
Kissinger, H. (2021). Uspořádaní světa. Praha (Prostor).
Knox, P., Agnew, J. (2008). The geography of the world-economy. London (Edward Arnold).
Kolektív autorov (2015). Učíme (sa) v globálnych súvislostiach. Bratislava (Človek v ohrození o.z.).
Martinovský, P., Šmíd, T. a kol. (2013). Přírodní zdroje a ozbrojené konflikty – aktuální trendy. Brno (Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita).
Mcglinchey, S., Walters, R., Scheinpflug, Ch. (Eds.) (2017). International Relations Theory. Bristol (E-International Relations Publishing).
Oosterveer, P., Sonnenfeld, D. A. (2012). Food, Globalization and Sustainability. London (Routledge).
Stead, W. E., Stead, J. G. (2012). Manažment pre malú planétu. Bratislava (Eastone Books).
Shera, A., Dosti, B., Grabova, P. (2014). Corruption impact on Economic Growth: An empirical analysis. Journal of Economic Development, Managment, IT, Finance and Marketing, 6(2), 57 57-77
Take Action for the Sustainable Development Goals. United Nations. Dostupné na: https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable World. United Nations. Dostupné na: https://sdgs.un.org/2030agenda
Tomeš, J., Festa, D., Novotný, J. a kol. (2007). Konflikt světů a svět konfliktů – Střety idejí a zájmů v současném světě. Praha (Nakladatelství P3K).
Aktuálne vedecké články

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 41

A	B	C	D	E	FX
26,83	31,71	26,83	2,44	7,32	4,88

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., doc. RNDr. František Križan, PhD., RNDr. Mgr. Anna Tolmáči, PhD., Mgr. Rastislav Cákoci, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.10.2022

Schválil: doc. RNDr. František Križan, PhD.